

RENAȘTEREA

ORGANUL OFICIAL AL EPARHIEI ORTODOXE ROMÂNE
A VADULUI, FELEACULUI, GEOAGIULUI ȘI CLUJULUI

Redacția și Administrația:
CLUJ,
Strada Iuliu Maniu Nr. 36

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMÂNĂ

Abonament: 300 Lei la an

Redactor responsabil:
Dr. OREST BUCEVSCI
Telefon 13—74

CONTRA ÎNJURĂTURILOR DE CELE SFINTE.

O PASTORALĂ A I. P. S. S. PATRIARHULUI MIRON*)

Iubiți ascultători,

Deși cu trupul nu pot fi totdeauna de față între toți credincioșii Mei, totuși cu sufletul venit-am astăzi și Eu în această parohie și în mijlocul vostru alături de un număr de preoți, cântăreți, învățători și alți bărbați cărturari, călăuziți de dorul fierbinte de a altoi și noi în cât mai mulți arbori din întinsa grădină a neamului nostru românesc câțiva *surcei*, câteva mlădițe nobile de povețe bune, de învățături alese și de sfaturi înțelepte și folositoare, cari să îndrumeze și îndrepteze poporul din această comună și din acest ținut pe calea întăririi și înaintării sale.

Facem aceasta, deoparte îndemnați de simțul datorinței ce o avem — ca firești luminători și conducători ai poporului — de a lucra pentru ridicarea și înălțarea poporului, fie dela orașe fie dela țară, urmând sfatul dat de preotul din Madian, Ietro, ginerului său, Proorocului *Moisi*, când i-a zis: „*Și arată-i poporului calea, pe care are să umble, și faptele, cari are să le facă*“ (II. Moise XVIII, 20); de altă parte suntem adânc convinși, că fără învățatură, fără cunoașterea povețelor din Evanghelia lui Hristos și din sf. Scriptură, fără înaintare în cultură, poporul nostru — oricâte însușiri frumoase și de toți admirate ar avea — nu va putea să nimerească așa ușor calea, ce duce la bine, ferindu-l de rele, nu va putea să-și întărească temelia existenței sale și a viitorului său și nici să-și câștige mulțumirea vremelnică și mântuirea veșnică.

Iată ce ne zice sf. Scriptură a T. V. în

această privință „*Cine nu vrea să învețe, cade în necazuri*“ (Proverbe XVII 16), căci: „*Unde-i lipsește sufletului știința, acolo nu e bine*“ (Proverbe XIX, 2); iară la alt loc: „*Sufletul celui cuminte câștigă știința și urechea celui înțelept caută învățătura*“ (Proverbe XVIII, 15.)

Deaceea — precum odinioară înțeleptul Impărat Solomon a sfătuit poporul său iubit — întocmai te sfătuește Biserica prin scrisul Înaltpreasfințitului tău părinte sufletesc, patriarh Miron și pe tine popor român, zicându-ți: „*Pleacă spre învățatură sufletul tău și urechile tale spre cuvintele științei*“ (Prov. XXIII, 11), și „*Primiți învățătura mea și nu argintul, și știința mai vârtos decât aurul cel lămurit, căci mai bună este înțelepciunea decât pietrele cele de mare preț*“ (Proverbe Sol. VIII, 10—11).

Auzind aceste adevăruri și convigându-vă de statornicia lor — cine dintre voi nu-și va deschide urechile sale, ca prin poarta lor să intre în sufletul lui cunoștințele atât creștinești cât și de altă natură ale preoților și cărturarilor conducători? căci doară voi înșive, poporul de rând, ați statorit adevărul: că cine are cultură, „*cine are carte, are parte; cine are carte, are patru ochi*“; în urmare vede mai limpede lucrurile din lume; se poate deci orienta mai bine și poate câștiga mai ușor cele de lipsă pentru traiul vieții. Deaceea înțeleptul Solomon zice: „*Cu știința se umplu cămărilor de toate bogățiile cele scumpe și plăcute*“! (Prov. XXIV, 4).

Dară, ca fii ieșiți din mijlocul poporului român, — cari voim a păstra și cultiva

*) Îndatorăm pe preoții noștri ca să citească această Pastorală într-o Duminică în biserică în fața poporului.

toate obiceiurile cele bune și strămoșești — știm, că acest popor toate le începe cu Dumnezeu, cu un „Doamne ajută“. Deaceia și deastădată început'am lucrarea noastră cu sfântă stujă și cu o cuvântare bisericască, mai ales, că sfaturi, povețe și învățături zădarnice și clădite pe temelie de năsip, rămân toate acelea, care nu se întemeiază pe piatra cea tare și puternică a *credinții creștinești*, pe care nici porțile iadului nu sunt în stare a o birui. „*Frica lui Dumnezeu este începutul înțelepciunii*“, zice psalmistul David (Ps. 111—10); iară apostolul Pavel ne spune: „*Să știți că iubirea lui Hristos întrece toată cunoștința*“. (Efes III, 19).

De aceea, atât Eu, ca Român bun și Patriarh creștin, cât și cei ce împlinesc poruncile mele, învățături creștinești, scoase din legea lui Hristos, vrem să vă dăm și deastădată, lăsând ca pe temelie această ceilalți împreună-muncitori să lucreze mai departe în acest înțeles la nobilitarea sufletului românesc.

Iubiți ascultători,

Noi toți, câți aceeaș lege strămoșească o mărturisim, câți aceeaș limbă dulce și sonoră o vorbim și aceleași datini și obiceiuri cultivăm și iubim, formăm poporul român cu toate straturile lui; țirgoveți și săteni, domni și cărturari, neguțatori și meșteșugari, țărani sau plugari. Poporul acesta — în întregimea sa luat — se poate asemăna cu o grădină mare, ai cărei grădinari și cultivatori sunt preoții, conducătorii și învățații poporului. Ca unii dintre acești îngrijitori, cărora s'a încredințat cultivarea grădinei românești, — venit'am și noi în acest colț al grădinei noastre, nu numai ca să aruncăm sămânță de flori frumoase și de plante folositoare, ci și ca să plivim din straturile ei buruenele netrebnice, ce au prins rădăcini, ca nu cumva — lățindu-se prea mult — să *înădușe* ce-i bun și de folos.

O buruiană veninoasă și urâtă, cu rădăcini foarte tari și extinse, vreau Eu să desrădăcinez și să smulg din sufletul poporului nostru prin o parte a pastoralei Mele; și anume obiceiul cel rău al înjurăturilor și sudalmelor, al blăstămurilor afurisite și al cuvintelor de rușine, mai ales

că Sf. Sinod, adică sfatul cel mare al tuturor vlădicilor noștri, ne-a dat poruncă a începe stârpirea urâtului obicei *de-a înjura și grăi vorbe slabe*.

M'aș bucura mult atât Eu, cât și preoții cari împlinesc porunca Mea, dacă ni-ar succeda a stârpi acest păcat urit.

Iubiți creștini!

Și copiii de școală știu cu toții, că cea mai de frunte ființă de pe pământ, coroana făpturilor este omul. Pe acesta l'a înzestrat și înfrumusețat Dumnezeu, tocmai ca să poată fi stăpânul tuturor celor de pe pământ, cu însușiri alese și mai pre sus de toate celelalte făpturi și viețuitoare. Intre acestea numărăm fără îndoială la cel dintâiu loc frumoasa însușire a *vorbirii*, a *graiului*, căci numai omul are puțința de a-și arăta, descoperi, de a-și exprima prin grai viu, prin vorbe și cuvinte, cugetările și simțimintele sale, pe când celelalte viețuitoare — față de om — sunt oare-cum mute, adecă necuvântătoare.

Și oare pentru ce a dat Dumnezeu omului darul vorbirii? Ca să vorbească lucruri netrebnice și necuviincioase, ca să înjure, ca să suduie, să blesteme! De bună seamă că nu! Din potrivă, ca să folosească această însușire frumoasă a vorbirii, dupăcum se cuvine unei făpturi alese, făcute după chipul și asemănarea lui Dumnezeu; și anume:

1. Ca să preamărească și laude pe Dumnezeu și sfinții Lui după cuvântul psalmistului David: „*Deschide, Doamne, buzele mele și gura mea va vesti lauda ta*; (Psalm 51—15) și *de lauda Ta este plină gura mea și de slava Ta toată ziua*“. (Ps. 71—8.) „*Și limba mea va spune . . . toată ziua lauda Ta*“ (Ps. 35, 28).

2. Ca să propoveduiască adevărul, să lățească învățăturile cele bune și să dea sfaturi înțelepte semenilor săi și mai ales tinerimei.

3. Ca să apere dreptatea, tot după cuvântul prorocului David, când zice: *Gura mea va spune dreptatea Ta, toată ziua ajutorul Tău*“ (Ps. 71—15).

4. Ca să predice moralul, înălțând virtuțile și pe cei virtuțoși, curățind păcatele și pe cei păcătoși.

5. Ca să mângâie pe cei cuprinși de necazuri, și așa mai departe.

De-aci urmează, că cel ce folosește graiul și limba sa spre alte scopuri, scoțând din gura sa înjurături, sudalme și blestemuri, și cuvinte urite, acela vatămă pe Dumnezeu și lucrurile Lui; acela lucrează în contra voinței lui Dumnezeu.

Unul — ca acela — după zisa sf. apostol Iacob — scoate din gura sa „*foc, o lume a nedreptății . . . neînfrântă răutate, otravă aducătoare de moarte*“ (Epistola 6, 8); adică păcătuiește greu, arătând că este stricat și înlăuntrul său, căci sudalmele nu sunt numai dela buze, ci după zum zice evang. Matei: „*Din belșugul inimii vorbește gura*“ (XII-34); iară la alt loc „*Că din inimă izvorăsc cutăturile rele, . . . mărturisirile mincinoase, sudalmele, . . . care spurcă pe om*“ (XV—19—20).

Dară pe lângă aceasta — cel ce înjură — mai dovedește, că nu posedă nici cuvenita cultură a inimii, căci omul înțelept, liniștit și cu cultură adevărată, se ferește de acest obicei urât, ca de „foc“, ca de o lepră lipicioasă, de care se molipsesc și alții. Se ferește știind, că sudalmele sunt un păcat greu.

Mărimea, spurcăciunea și hâzenia acestui păcat iese cu atât mai tare la iveală, cu cât ne gândim că înjurăturile și sudalmele sunt de cele mai multe ori îndreptate în contra chiar a lui Dumnezeu, în contra sfinților Lui, în contra îngerilor Lui, în contra bisericii întemeiate de El și a neperitoarelor învățături ale evangheliei Lui și contra sărbătorilor Lui și al lucrărilor celor sfinte ale lui Dumnezeu. Altădată sudalmele sunt îndreptate contra *deaproapelui*; dar în cele din urmă în mod mijlocit tot pe Dumnezeu îl lovesc, profanându-L, căci e firesc lucru, că dacă — injuri făptura — injuri și pe făcătorul, pe creatorul ei.

Este lucru foarte josnic, lubiților creștini, când cineva are arma, cea căpătată dela binefăcătorul său, ca el însuși s'o folosească spre binele său, să se apere cu ea — o întoarce și îndreptează tocmai împotriva Aceluia, care i-a dat-o. Intocmai este cel mai urât și mai vrednic de osândă omul, carele întoarce însușirea vorbirii, ce i-a dat-o Dumnezeu spre a-l ridica peste celelalte făpturi, împotriva tocmai acelui mai bun și mai milostiv dăruitor al său, împotriva lui Dumnezeu.

1. Carele a zidit, susține și ocârmuește cerul și pământul;

2. Carele nu numai a făcut pe om, dându-i sănătate, ci i-a pus și întreg pământul la dispoziție, cu câmpurile și hotarele sale mănoase și cu toate bunătățile lui, trimitându-i lumina și căldura cea atât de binefăcătoare, ploi mănoase, etc.

3. Carele și după ascultarea lui nu ne-a părăsit, ci ne-a iubit și iubește pe oameni întru atât, încât pe unul născut Fiul Său L-a dat jertfă, ca toți cei ce vor crede în El să nu piară, ci să se mântuiască și să aibă viață de veci;

4. Și dela carele cu un cuvânt vine toată darea cea bună și tot darul desăvârșit;

5. Și căruia, tocmai pentru toate acestea, trebuie să se plece tot genunchiul, al celor cerești și al celor pământești, etc.

Și pe acest Părinte binefăcător a-L înjura, a-L sudui, a-L huli, cum să nu fie lubiți creștini, un păcat mare, vrednic de pedeapsă grea? Hotărât, e păcat mare și strigător la cer. Deaceea și sf. Ioan Gură-de-Aur zice: „*Nu-i nimica mai rău, ca sudalmele*“ (Ad. Timoth. c. V.); iară sf. Părinte Ieronim: „*Nu-i nimica mai înfrorător ca sudalma, orice păcat — în asemănare cu ea — este mai mic*“.

E un lucru atât de îngrozitor aceasta, încât un bărbat învățat nici nu și-a putut închipui, că omul să uite întru atâta de binefăcătorul, de părintele său, ca să-l înjure; deaceea acela atribue diavolului vorbele spurcate ale sudalmelor, zicând că *Diavolul șade pe limba celui ce sudue și iadul se deschide sub picioarele lui*“ (Alviczi, pilde 63); iar altul zice: „*Că sudalma este limba diavolului*“ (Cardinalul Hugo.)

Culmea și-o ajunge acest urât obicei, când înjurăm deadreptul pe Dumnezeu și cele trei fețe ale Sf. Treimi. În legea veche sudalma contra lui Dumnezeu se pedepsea cu moartea. Legiuitorul Testamentului vechiu, proorocul Moisi, dispune astfel; „*Cine înjură numele Domnului, cu moarte să moară*“ (III. Moise XXIV-16). Astfel odată a dat Moisi poruncă aspră în contra fiului unei Izrailitene, cuprins de acest păcat, în cuvintele: „*Scoate din tabără pe cel ce a suduit și să-l ucidă cu pietre obștea întreagă*“ (III. Moisi XXVI. 14). Asemenea

consideră în Testamentul nou Evanghelistul Marcu de păcat greu înjurăturile. El ne spune, că „*cine înjură împotriva Duhului sfânt, nu va fi iertat în veci*“ (III. 29). lucru se vede și din cuvintele evanghelistului Mateiu, care zice: „*Tot păcatul și toată hula, se va ierta oamenilor, iară hula sau sudalma împotriva Duhului sfânt nu se va ierta*“ (XII. 31).

Este atât de urât și disgustător a înjura și a folosi vorbe nespălate contra lui Dumnezeu, încât pe suduitorii contra lui Dumnezeu și a celor sfinte ar trebui să-i ajungă nu numai bătaia lui Dumnezeu, ci și pedeapsa legilor și a stăpânitorilor lumești.

În vechime așa și era, căci cei bătrâni erau mai religioși, decât mulți din cei de azi, cari — umblând prin țări streine — au adus acasă de pe acolo — în loc de pilde bune adeseori obiceiuri stricate, între cari și o slăbire a fricii de Dumnezeu și de cele sfinte.

Astăzi sunt legi, care pedepsesc numai pe cei ce folosesc cuvinte vătămătoare contra domnitorilor, a regilor, a împăraților. Dar asta nu-i destul, căci după cum foarte bine observă *sf. Ioan Gură de aur*: „*Dacă e cuvincios și de lipsă a pedepsi pe cel ce batjocorește pe domnitorul țării, de bună seamă e mai de lipsă a amenința și pe cel ce hulește pe însuși Dumnezeu*“, (Ad. pop, Antioh. Tom. I), pe împăratul împăraților, pe stăpânul cerului și al pământului, pe făcătorul celor văzute și nevăzute.

Un împărat german *Ruppert*, carele a trăit pe la 1400, a iertat, a grațiat, pe toți răsvrătitorii isgoniți din Țară, dându-le voie a se reîntoarce în patrie. A poruncit însă aspru, că cei ce au înjurat pe Dumnezeu, să rămâie și mai departe isgoniți în exil, căci — zicea el — „*aceștia au vătămat și atăcat cea mai înaltă Majestate, pe însuși Dumnezeu, pe când ceilalți au greșit mai mult numai împotriva oamenilor.*“

„*Reîntorcându-se unii acasă, pot să se răsvrătească, să facă conjurație, cel mult contra mea; pe când suduitorii contra lui Dumnezeu — reîntorcându-se — se pot răsvrăti contra celor dumnezești; și în aceea țară unde oamenii se răscoală împotriva lui Dumnezeu, acolo nici tronul Domnitorului nu mai poate fi sigur, și nici fericirea popoului nu poate dura mult*“.

Chiar în părțile Ardelene era la 1723 o lege adusă de stăpânirea lumească (Art. 110), care dispunea, „*Ca cei ce înjură de Dumnezeu și de sfinți, să fie în public pedepsiți cu pedeapsă trupească pentru întâia și a doua oară, iară a treia-oară să fie amenințați cu moartea ca și ucigașii și alți făcători de rele*“. Iară Ludovic, un rege francez, a poruncit, „*ca limba înjurătorilor să fie arsă cu fier încălzit*“. (Hist. de St. Louis p. Joinville 120).

E păcat foarte mare a înjura cele finte; dar tot atât de disgustător e și a înjura, a sudui, a blestema și numai pe *deaproapele* sau orice făptură din lume, căci — lubiților — nu ne trebuie ceva minte grea și pătrunzătoare, ca să înțelegem, că atunci — când înjurăm sau blestemăm pe deaproapele — îi poftim ceva rău, și încă de multe ori îi dorim un rău foarte mare. Și oare iertat e aceasta?

Nu, lubiților! Dimpotrivă suntem datori, să ne ajutorăm și iubim unul pe altul, căci toți suntem frați zidiți de acelaș părinte după chipul și asemănarea lui, și nouă tuturor ne sună cea mai mare poruncă a legii lui Hristos, care ne zice: „*Să iubim pe Dumnezeu din tot sufletul nostru, și pe deaproapele ca pe noi înșine*“. Și apoi, precum nouă nu ni-ar plăcea, — când alții ne-ar dori ca să ajungem în vre-un rău mare, — așa nici noi să nu dorim așa ceva altuia, mai ales că se poate întâmpla ca Dumnezeu, — drept pedeapsă — să întoarcă asupra noastră răul ce-l dorim noi altora, precum se întâmplă adeseori, că „*cel ce sapă altuia groapă, cade însuși în ea*“.

Din cele spuse până aci destul de limpede și la înțeles cred, că ați aflat cu toți ce obicei urât și spurcat, ce păcat mare, este sudalma, fie împotriva lui Dumnezeu, fie a deaproapelui.

Cu cât este mai hâd și mai urât acest învăț rău, cu atât mai multă durere simțim în sufletul nostru, când trebuie să constatăm, că în poporul român este foarte lătit acest păcat. Atât e la Români de lătită această pacoste, încât în multe locuri toți: mic și mare, bărbați și femei, sudue cu cea mai mare ușurătate și nepăsare, ba de mulțori chiar din glumă, din răs. Atât s'au dedat unii cu acest lucru, încât nici nu mai simțesc, că-i păcat.

Lucru trist este acesta, mai ales că cei ce cunoaștem și viața altor popoare, aceia știm, că numai noi Românii cu frații noștri Italiani înjură și încă de multeori atât de urât, încât te cuprinde mirarea, cum de nu se deschide îndată pământul, ca să înghită pe un astfel de păcătos? Iar alte popoare mai culte nu cunosc de loc acest obicei rău; ba sunt popoare, a căror limbă nu are de loc cuvinte de înjurătură, cum sunt de pildă Nemții și Sașii, dintre cari unii — învățând dela noi acest lucru slab — sudue românește.

Și trebuie să te cuprindă mirarea, de unde provine acest rău și ce e cauza de s'a lăjit așa tare? Căci celelalte păcate — deși nu se putea ierta și trebuiesc pedepsite, — totuși acelea încâtva se pot înțelege și explica, căci din ele omul poate avea ceva câștig sau vre-o plăcere. De pildă: unii păgubesc pe deaproapele, îi fură ceva ca să-și stâmpere foamea, ori ca să se îmbogățească, ori din alte cauze.

Alții trăesc în desfrânare, ca să-și stâmpere poftetele trupului; altul minte ca să scape de vr'un necaz, de vre-o pedeapsă, și așa mai departe.

Dar ce folos are omul din sudalme și blesteme? Nici un folos! Deci, ce-l îndeamnă pe om la sudalme? Nimic alta, decât un **învăț rău**, pe care cei tineri și-l însușesc dela cei bătrâni: dela părinți, dela ceilalți căseni, dela slugi, dela vecini, dela oamenii cu cari viețuiesc împreună. Aici bine se potrivește proverbul străin: „*Cum cântă bătrânii, așa ciripesc cei tineri*“. Această proastă datină a sudalmelor putem deci constata, că provine la noi hotărât din creșterea rea a tinerimii, a copiilor. Ea e lătită pe trupul neamului nostru, ca lepra, ca pecinginea pe trupul celui bolnav; e lătită ca buruiana cea rea care copleșește toate spicele și firele cele bune.

Și cu cât e mai răspândită, cu atât mai mare silință trebuie să ne dăm cu toții a o stârpi.

Dacă voim să scăpăm de acest păcat și să ne ridicăm și noi în șirul popoarelor culte, datorința sfântă avem cu toții a face totul pentru stârpirea acestei boale de pe trupul neamului; pentru nimicirea acestei buruieni din holda, din grădina românească, ca nu cumva acest obicei spurcat — co-

pleșind întreg sufletul poporului, — să înădușe în el gândurile, simțămintele și pornirile cele nobile și alese, care îl fac pe om coroana făpturilor pământene.

Și cum să facem, ca să scăpăm de această lepră urâtă?

Iată cum! Plugarul cel bun, dacă vrea să aibă holda curată lipsită de neghină, din bună vreme trece sămânța, o spală de toată necurătenia; ba unii merg atât de departe, că o alege chiar pe masă, fir de fir, delăturând toată neghina; apoi seamănă. Iar dacă din altă parte i-a suflat vântul din vecini neghina și i-a răsărit buruieni în holdă, la timp potrivit o plivește cu toată îngrijirea, ca astfel snopul să-i dea sămânța ca lamura aurului.

Întocmai și cu sudalmele, cu vorbele spurcate. Mai întâi noi cei crescuți, trebuie, să scoatem din numărul cuvintelor, pe care le folosim în graiul nostru zilnic, toate vorbele de sudalmă și blăstem, cum scoți neghina din grâu.

Cei crescuți, cei bătrâni, — dacă avem acest învăț rău al înjurăturilor — trebuie pe viitor să-i punem stavilă. N'avem decât să voim aceasta și vom putea scăpa de acest obicei urât, căci „*tot învățul are și desvăt*“.

Dacă în sufletul cel fraged al copiilor vom semăna numai sămânță curată, dacă pe toți ne vor auzi folosind numai vorbe frumoase și cuviincioase, atunci de bună seamă nu va avea de unde să răsară în sufletul lor buruiana veninoasă a sudalmelor, etc.

Iar întrucât dela vecini sau dela alții ar învăța așa ceva, dela început trebuie desvâțați, opriți, pedepsiți, ca să nu se încuibe în sufletul lor acest obicei păcătos.

Din capul locului trebuie să ne ferim de orice cuvânt necuviincios și necurat, măcar și mai ușor să fie, că firea omului e slabă și dela un cuvânt mai ușor iute trece la altul mai aspru; și la urmă te dedai cu sudalmele cele mai groaznice.

Și să băgați bine de seamă, lubiți creștini, că Mântuitorul nostru Iisus Hristos a făgăduit a trage la dare de seamă chiar și pe aceia, cari folosesc în graiul lor vorbe mai puțin urâte, mai ușoare, dară totuși necuviincioase. Și anume prin cuvintele evanghelistului Mateiu (c. XII v. 36, 37) ne

spune „că de toată vorba deșartă, care o vor grăi oamenii vor da seamă în ziua judecării“ :

De am vorbit deci ceva lucru nesocotit, vătămător, etc., în răs, din glumă, din nepăsare, din obicinuință rea, vom fi judecați prin dreptul judecător. Ce cugetați acum? Dacă și pentru cuvinte mai ușoare vom fi muștrați și pedepsiți, cu câtă asprime vom fi judecați și pedepsiți pentru înjurăturile cele urâte, sudalmele și blăstămurile adeseori murdare, care formează unul din cele mai grele păcate.

Deci iubiți creștini, ascultați cu toții sfatul meu, Curățiți-vă sufletul vostru de simțământul mâniei, al amărăciunii, al răutății, de pripire, din care se nasc apoi vorbele de înjurătură, fiindcă cuvintele sunt numai haina celor ce ies din suflet; sau precum zice evang. Matei: „Iară cele ce ies din gură, ies din inimă, că din inimă ies gândurile cele rele“.... (XV. 19) exprimate în vorbe de sudalmă, care spurcă pe om. Fiind la suflet curăți, vor fi curate și cuviincioase și vorbele folosite. Urmați sfatul Sf. Apostol Pavel care ne zice: „Iară acum lăpădați-vă de toate acestea: de mânie, de aprindere, de răutate, de sudalmă, de cuvintele de rușine din gurile voastre“. (Coloseni III, 8). Căci după zisa înțeleptului Solomon: „Cel ce-și grijește gura sa, își grijește sufletul; iară cine-i nesocotit la vorbă, își va câștiga sieși rele“. (Proverbe XII, 3).

Poporul Israilitean cel vechiu, Iubiți Creștini, care nu era creștin ca noi, decât credea și el în un singur Dumnezeu, pe care-l numia Iehovă, era atât de religios, atât de pătruns de dragostea către acest Dumnezeu, încât nu îndrăsnea nici a rosti numele Lui. Chiar legiuitorul lor Moise a dispus: „carele va numi numele Domnului, cu moarte să se omoare“. III Moise XXIV, 14). Buzele lor le țineau așa de păcătoase și de spurcate, încât nu era iertat să treacă printre ele numele prea-bunului Dumnezeu, ca acesta să nu se profaneze și necinstească prin aceasta.

Iară noi, cari ne numim creștini, să fim mai răi decât accia, să pomenim numele Domnului nu numai când ne rugăm lui și când îl prea-mărim, ci să îl chiar înjurăm, să-l necinstim, să-l mânjim? D'apoi mai

suntem noi atunci vrednici a fi numiți creștini? Desigur că nu! Psalmistul David zice: „De ar ocări pe Dumnezeu vrășmașii Lui, i-ar răbda pe dânșii“. (55, 12), căci aceia nu știu ce fac. Pe noi creștinii însă, pe cari ne-a răscumpărat ducându-ne din întunec la lumina cea adevărată, nu ne poate ierta, căci chiar și o fiară sălbatecă o poți îmblânzi prin o facere de bine; deci numai omul să fie mai rău față de binefăcătorul său?

Iată, iubiților Creștini, pentru ce noi, preoții bisericii — în frunte cu Mine, Patriarhul lor și al vostru — dorind din inimă binele și înălțarea poporului, vă rugăm „să nu mai luați numele Domnului în deșert“, să stârpiți din sufletul vostru buruiana sudalmelor, înjurăturilor, blăstemurilor, pentru că nu aveți din ea nici un folos, ci din contră pierirea sufletului zace în ele.

Sfântul Ioan-Gură-de-aur ne spune într'o cuvântare a sa: „Cel ce aruncă cu pietre spre cer nu numai nu vătămă, dar nici bărem nu atinge vre-un corp ceresc cu piatra sa; ci din contră aceea piatră cade îndărăt pe capul celui ce o aruncă; așa nici sudalma nu ajunge la fînța din cer, contra căreia e îndreptată, ci hotărât cade în capul înjurătorului și pe acela îl sparge“. (Hom. 3 de nat. Domini).

Gândindu-mă la înjurături, sudalme și la toate vorbele slabe și spurcate, vă zicem deci și Noi la sfârșitul cuvântării, precum a zis odinioară psalmistul David poporului său: „Pune Doamne pază gurei mele și ușă de îngrădire împrejurul buzelor mele“. (Ps. 141, 3), căci „Cel ce-și grijește gura și limba, își scutește sufletul său de strâmtorări“. (Proverb XXI, 23) totdeauna acum și pururea și în vecii vecilor. Amin.

Al vostru, al tuturor, de bine voitor

MIRON,
Patriarh.

A apărut

Calendarul Eparhial

pe anul visect 1928, cu un conținut literar bogat și numeroase ilustrații

Serbare universitară

Duminică, 30 Oct. c., Universitatea din Cluj și-a serbat inaugurarea cursurilor. Cu acest prilej i s'a schimbat și numele în „Universitatea Regele Ferdinand I“, pentru a se eterniza personalitatea culturală a defunctului Rege Ferdinand I, sub a cărui glorioasă domnie s'au pus bazele învățământului universitar național în Ardeal. Solemnitatea, care a luat proporțiile unei mari serbări naționale a deschis-o P. S. S. Episcopul nostru Nicolae, care a rostit următoarea

Rugăciune ocazională:

În numele Ț Tatălui, și Ț Fiului și al Ț Sfântului Duh:

Mulțumim, Ție Doamne, că Te-ai îndurat și ai ascultat rugăciunea părinților noștri:

„Nădejdea mea este Tatăl, scăparea mea este Fiul și acoperământul meu este Duhul sfânt“ — și lacrimile lor le-ai prefăcut în picuri de ploaie cerească, care s'a revărsat din belșug asupra noastră și asupra țării noastre, cea mai aleasă grădină din centrul Europei.

Iarăși Ție-Ți mulțumim, Doamne, că, după suferințe de veacuri. în ciasul greu și hotărâtor, ai întocmit, ca pe tronul domnesc să stea un principe neîntrecut în fapte glorioase, care, învingând rânduilele firii, și-a plecat urechea și inima toată spre inima poporului său și ajutat de sfinți luminați și de-o armată erotică, și-a împodobit coroana cu cele mai prețioase pietri din coroana Voevodului Ștefan cel Mare și Sfânt și din a marelui Mihaiu.

Și ca rod al biruinței, tot Tu, Doamne, ne-ai învrednicit să vedem cu ochii noștri, acum 8 ani de zile, prezidând deschiderea acestui așezământ de cultură românească, pe însuși desrobitorul nostru, pe Marele Rege Ferdinand I., încunjurat de învățații tuturor universităților amice din lumea întreagă, cu deviza sfântă spusă de El în cuvântul dela inaugurare: **„un nou duh își face intrarea în aceste ziduri“**.

Acest Duh, îndrumat de profesori luminați, începe a-și arăta roadele sale binefăcătoare.

Dela catetre, profesorii români propovăduiesc știința și dragostea de neam și țară; în spitale, la orașe și la țară, medicii români vindecă boale trupești; iar în salele de tribunale naționale răsună cuvântul de apărare al dreptății.

Și folosindu-ne de domnia păcii, de duhul înțelegerii și al vremilor, care le trăim, în lungul și latul țării, spre mărirea lui Dumnezeu, zidim altare, facem căminuri pentru elevi și ucenici, sporim și însușim numărul școalelor de tot felul și dăm puțința la zeci de mii, să se adape din izvorul dătător de viață, care ridică și înalță pe oameni, dar înalță și țara.

Aceasta manifestație culturală, inspirată de voinea Ta Doamne, o facem, ca mereu să răspundem și noi la chemarea pusă de poetul V. Alexandri în cântecul gîntei latine:

**„O, Doamne în lume cât am stat,
Pre Tine Te-am reprezentat“. Amin!**

După aceasta dl. ministru al instrucției dr. Angelescu a dat citire decretului regal prin care Universitatea primește numele defunctului Rege Ferdinand. Apoi rectorul, dl Gh. Bogdan-Duică a pronunțat un discurs despre Regele Ferdinand. Un student a talmăcit sentimentelele tinerimei universitare.

Seria cuvântărilor o încheie rectorul Universității cu câteva cuvinte omagiale la adresa M. Sale Regelui Mihai. La ora 1 rectorul Universității a dat la Hotelul Central un banchet. Au rostit toasturi: P. S. S. Episcopul Nicolae, închinând pentru M. Sa Regele Mihai, dl prof. Bogdan-Duică, rectorul Universității, pentru dl ministru al instrucției, la care răspunde dl dr. Angelescu, ministrul instrucției.

După banchet, d-nii miniștrii A. Lapedatu și dr. C. Angelescu au vizitat Catedrala noastră în zidire și mai multe instituțiuni, iar la orele 7 seara au părăsit Clujul.

Până unde merge ura?

In numărul recent al „Unirii“ avem o nouă dovadă a iubirii frățești, pe care o predică zilnic „sfinții“ lor depe Târnave. In ura lor orbită față de tot ce este ortodox în această țară ortodoxă, sunt atât de pătimiși, încât fac aspre muștrări acelor intelectuali uniți, cari au participat la deschiderea festivă a Academiei Teologice ortodoxe din Cluj.

Anul trecut în schimb teologii acelei academii „odioase“, au petrecut cu cântece funebre pe un coleg de-al lor dela Blaj, care întâmplător a fost înmormântat în cimitirul Clujului.

Părintele Coltor unul dintre inspiratorii „Monitorului urei oficiale“ din Blaj, a fost ascultat la conferința pe care Sfinția Sa a ținut-o la Cluj, de mulți ortodoxi. Și nu am cetit în nici un organ al celor 18 eparhii ortodoxe, ca să comdamne cineva ținuta acelor ortodoxi.

Chiar și Sfinția Sa părintele Tataru, s'a bucurat și de o asistență ortodoxă. Și cu toate acestea lumea nu s'a scandalizat și nu a îndemnat la ură.

An de an la Blaj, sub titlul unei serbări naționale se organizează pelerinaje confesionale. Și totuși oficialitatea ortodoxă n'a caterisit pe nici un participant, ortodox cu toate că eroii naționali ortodoxi în frunte cu Șaguna se sărbătoresc în catedrala unită din Blaj, de către Mitropolitul unit, în lipsa unei biserici ortodoxe.

Ortodoxii urgisiți nu provoacă niciodată pe credincioșii lor să urească pe uniți, să se ferească de convenirile lor, să-i privească ca pe niște vameși și păgâni, în casele cărora să nu între, nici nimic dela ei să nu ceară, decât doar bani din vistieria țării ortodoxe, pentru câte 12 canonici, când pe la câte o eparhie ortodoxă sunt abia trei cu același salar ca și cei 12 canonici ai Blajului.

Sfințiile Voastre dela Blaj, cunoașteți doar vorba cardinalului Rampolla, ales papă, dar neconfirmat, care a numit catolicismul fanatic și intolerant, „catholicismus syphiliticus“. Să meditați luându-Vă ca puncte îndemnurile săptămânale ale „Unirii“, că oare cum v-ar caracteriza acest mare cardinal dacă ar mai fi astăzi între cei vii?

ȘTIRI

PARTEA OFICIALĂ

Nr. 7299/1927.

Comunicat oficial.

Sfințire de biserică. Duminică 13 Noembrie c. se va sfinți în Săn-Nicoară, biserica de curând zidită. E un frumos lăcaș de închinare ridicat prin vrednicia și străduințele credincioșilor, îndrumați de venerabilul protoiereu T. Cotuț, care în râvna și jertfelnicia sa pentru îngrijirea sufletească a credincioșilor, n'a dat înapoi în fața nici unei greutăți — și știm, astăzi sunt nenumărate, — ci chiar cu mari jertfe materiale personale, a ținut să înzestreze parohia noastră Săn-Nicoară cu biserică a cărei lipsă se simțea atât de mult. Laudă și cinste celor ce-și înțeleg în felul acesta chemarea de slujitori ai Domnului.

Sfințire. Duminică 30 Oct. c. s'a sfințit în Cluj, localul complet renovat al contenciosul regional. Actul sfințirii a fost săvârșit de revizorul eparhial D. Antal, — răspunsurile dându-le corul teologilor — în fața tuturor autorităților bisericesti, militare și civile. Decanul baroului, d. Suciuc, a rostit un cuvânt.

Congres studentesc. Consiliul General al Uniunii Naționale a studenților creștini din România a stabilit ținerea congresului general studentesc pentru zilele de 27, 28 și 29 Nov. la Oradea.

Succesele românilor în străinătate. La opera din Belgrad, obține mari succese tenorul român Octav Arbore-Callmuschi. Plecat din România de acum trei ani, a studiat cu cei mai mari maeștri de canto din Italia. În mai multe turneeuri, prin orașele Italiei, a repurtat o serie de succese, cari-i dădeau dreptul să aspire la cele mai frumoase angajamente. Vocea d-sale caldă, puternică și bine timbrată ca și jocul de scenă degajat îl clasează, spun ziarele italiene, printre marii cântăreți. Presa sârbă, cu ocaziunea seriei de reprezentanții extraordinare din Belgrad, e de aceeaș părere ca și publicul care în fiecare seară îl rechemă de nenumărate ori, la rampă.

Manifestație pentru Români la Madrid. D. profesor dr. Danielopol, fiind invitat să țină o serie de prelegeri la Madrid, a fost primit cu mult entuziasm de profesorii și studenții facultății de medicină din acel oraș. La un banchet, prezidat de primul ministru de Rivera, s'au făcut ovațiuni pentru România și d. profesor Danielopol și s'a intonat imnul național român. D. profesor Recseni, decanul facultății de medicină din Madrid, după un discurs foarte elogios pentru România, a toastat în sănătatea Regelui Mihai I. Discursul a fost ovaționat de întreaga asistență.

Cinematograful în școli. Odată cu deschiderea cursurilor la școlile primare, „Casa Școlilor” a trimis direcțiunilor școlilor dela frontiere o circulară prin care le pune în vedere, că va distribui revizoratelor respective aparate cinematografice, cari să servească propagandei culturale în școlile din aceste părți ale țării.

Invităm pe toate oficiile noastre parohiale din cuprinsul Eparhiei, ca Marți la 8 Noembrie, ziua Sfinților Arhangeli Mihail și Gavril să serbeze cu ceremonialul prescriș ziua numelui REGELUI nostru MIHAI I., iar preoții prin predici să comemoreze și pe MIHAI-VITEAZUL — Marele Căpitan și Voevod, care s'a jertfit pentru idealul național realizat integral numai după 300 de ani.

Cluj, la 1 Noembrie 1927.

Consiliul Eparhial.

Nr. 292—1927.

2—3

CONCURS

Pentru întregirea parohiei vacante *Susenii-Bârgăului* din tractul Bistriței, se publică din nou concurs, cu termen de 30 zile, dela prima apariție în revista „Renașterea”.

Parohia are după ultima numărătoare 945 suflete și următoarele emolumente:

1. Salar dela Stat.
2. Sesiune parohială 20 iugăre pășune, cu prospecte de-a fi întregită, eventual de a fi schimbată cu alt pământ mai bun și cultivabil.
3. Dela fiecare membru luat în lista votanților, câte una măsură de 20 litri cucuruz, respective 70 lei, și una zi de lucru, respective 50 lei.

4. Stolele obișnuite, majorate conform împrejurărilor și vremilor de astăzi.

5. De locuință corăspunzătoare, lipsind deocamdată casa parohială, se va îngriji Consiliul parohial, până se va clădi casă parohială ori se va regula chestiunea edificiului școlii confesionale, care în prezent e folosit de Stat fără chirie.

Reflectanții la acest post, își vor înainta cererile în conformitate cu dispozițiile noului Regulament pentru parohiile vacante, art. 4 și 11, către oficiul protopopesc ort. român în Bistrița.

Bistrița, la 3 Octombrie 1927.

Oficiul protopopesc ort. rom. în înțelegere cu Consiliul parohial.

Protopop: Grigore Pletosu.